

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO MIASTA WROCŁAWIA ZA 2021 ROK

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1. Nazwa jednostki

WROCŁAW MIASTO NA PRAWACH POWIATU

1.2. Siedziba jednostki

pl. Nowy Targ 1-8
50-141 Wrocław

1.3. Adres jednostki

pl. Nowy Targ 1-8
51-141 Wrocław

1.4. Podstawowy przedmiot działalności jednostki

Miasto Wrocław działa na podstawie:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920 z późn. zm.),
- Statutu Wrocławia, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXVI/276/96 z dnia 17 maja 1996 roku w sprawie przyjęcia Statutu Wrocławia w brzmieniu uzgodnionym z Prezesem Rady Ministrów (tekst jednolity: Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 04.11.2004 r. Nr 213, poz. 3338 z późn. zm.).

Do zakresu działania Miasta należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. W ramach zadań publicznych realizowanych przez miasto na prawach powiatu wyróżnia się zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Zadania własne są realizowane przez gminę we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Obejmują one sprawy dotyczące zaspakajania potrzeb zbiorowych wspólnoty:

1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
3. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
4. lokalnego transportu zbiorowego, działalności w zakresie telekomunikacji,
5. ochrony zdrowia,
6. pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,

7. gminnego budownictwa mieszkaniowego,
8. edukacji publicznej,
9. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
10. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
11. targowisk i hal targowych,
12. zieleni gminnej i zadrzewień,
13. cmentarzy gminnych,
14. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
15. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
16. polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
17. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrożenia programów pobudzania aktywności obywateli,
18. promocji,
19. współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284),
20. współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw,
21. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ponadto Miasto wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Do zadań Miasta należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Urząd Miejski jest jednostką organizacyjną Miasta, przy pomocy, której Prezydent realizuje gminne i powiatowe zadania publiczne, zadania z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw oraz porozumień zawartych z innymi jednostkami administracji publicznej.

Funkcjonowanie Urzędu opiera się na zasadzie jednoosobowego kierownictwa, służbowego podporządkowania, podziału czynności służbowych i indywidualnej odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań. Kierownikiem Urzędu oraz zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników, kierowników jednostek organizacyjnych i powiatowych służb, inspekcji i straży jest Prezydent.

Prezydent kieruje pracą Urzędu przy pomocy Kierownictwa Urzędu oraz Dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu. W drodze zarządzenia może powierzyć członkom Kierownictwa Urzędu prowadzenie określonych spraw, a w szczególności nadzór nad komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Miasta. Urząd jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.) i pracodawcą samorządowym w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.).

Urząd działa na podstawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia (obecnie zarządzenie nr 3858/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 września 2020r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia z późn. zm.)

2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

Rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku.

Dane porównywalne zostały zaprezentowane za rok obrotowy od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 roku.

3. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

Sprawozdanie finansowe Miasta zawiera dane łączne, obejmujące dane jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielne sprawozdania finansowe, do których należy 243 jednostek budżetowych, w tym Urząd, oraz 2 samorządowe zakłady budżetowe (zwane dalej „jednostkami”), do których zastosowano wyłączenia wzajemnych rozliczeń powstałych między tymi jednostkami. Wykaz tych jednostek prezentuje **nota nr 1** „Wykaz jednostek organizacyjnych Miasta Wrocław wchodzących w skład łącznego sprawozdania finansowego”.

Sprawozdanie finansowe Miasta za 2021 rok składa się z:

- bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2021 roku,
- łącznego bilansu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2021 roku,
- łącznego rachunku zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku,
- łącznego zestawienia zmian w funduszu za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku,
- informacji dodatkowej obejmującej dane wynikające z informacji dodatkowych samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, na którą składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

4.1. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania finansowego Miasta

Sprawozdanie finansowe Miasta zostało przygotowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. Dz.U. z 2021 roku poz. 217 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2021 roku poz. 305 z późn. zm.) z uwzględnieniem zasad szczególnych określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 roku, poz. 342) – dalej „rozporządzenie w sprawie rachunkowości”. Rachunek zysków i strat Miasto sporządziło w wariantcie porównawczym.

Sprawozdanie finansowe Miasta zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- środków trwałych (pkt 4.3.2),
- inwestycji w jednostkach podporządkowanych (pkt 4.5),
- kredytów i pożyczek (pkt 4.11).

Wspólne szczególne zasady rachunkowości dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych zostały opisane w Zarządzeniu Prezydenta nr 129/18 z 19 grudnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia wspólnych zasad (polityki) rachunkowości, zasad

sporządzania sprawozdania finansowego oraz bilansu skonsolidowanego Miasta Wrocławia. Ponadto w Mieście obowiązują zarządzenia Prezydenta:

- 3014/15 z 30 listopada 2015 roku w sprawie sposobu i trybu gospodarowania rzeczowymi składnikami majątku ruchomego, w który wyposażone są miejskie jednostki organizacyjne we Wrocławiu oraz Urząd Miejski Wrocławia,
- 5881/16 z 6 grudnia 2016 roku w sprawie wprowadzenia procedury rozliczania podatku VAT przez podatnika Gminę Wrocław, zmienione zarządzeniami nr 7421/17 z 6 grudnia 2016 roku, 986/19 z 15 maja 2019 roku i 3853/20 z 30 września 2020 roku.

4.2. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są początkowo ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rachunkowości.

4.3. Środki trwałe

4.3.1. Wycena środków trwałych

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub wartości przeszacowanej (patrz punkt 4.3.2.), a w przypadku otrzymania ich nieodpłatnie, w wartości określonej w decyzji o przekazaniu, pomniejszonych o umorzenie lub w wartości godziwej. Środki trwałe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok i o wartości początkowej nieprzekraczającej kwoty ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania zalicza się do kosztów zużycia materiałów. Wydatki na zakup pozostałych środków trwałych (wyposażenia) oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych o wartości poniżej lub równej 10.000 zł klasyfikowane są jako wydatki bieżące.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy roku obrotowego, w którym zostały poniesione. Jeżeli możliwe jednakże jest wykazanie, że koszty te spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, w takim przypadku zwiększają one wartość początkową środka trwałego.

Środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane liniowo przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rachunkowości. W uzasadnionych przypadkach dla środków trwałych dopuszcza się ustalenie indywidualnych stawek amortyzacyjnych zależnych od okresu użytkowania środka trwałego.

Ze względu na specyfikę działalności Miasta, które nie dokonuje inwestycji majątkowych z założeniem osiągania korzyści ekonomicznych, ale w celu realizacji określonych zadań społecznych, podnoszenia komfortu życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej Miasta oraz w związku z przepisami w sprawie zasad rachunkowości nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, z wyjątkiem przypadków zniszczenia, trwałego zaprzestania korzystania ze środków trwałych lub innych podobnych czynników.

4.3.2. Kompletność rejestrów gruntów

Grunty, stanowiące własność Miasta, na których zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego na rzecz innych podmiotów, ujmowane są w ewidencji bilansowej Miasta, a prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w wartości pomniejszonej o odpis z tytułu trwałej wartości, który według stanu na 31 grudnia 2020 roku wyniósł 6.332.989.328,06 zł (wartość bilansowa tych gruntów wyniosła 721.537.704,98 zł) a według stanu na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 5.810.630.945,35 zł (wartość bilansowa tych gruntów wyniosła 853.173.733,63 zł) (nota nr 2).

Na grunty oddane w użytkowanie wieczyste, które na podstawie ustawy z 20 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2040) z mocy prawa, z dniem 1 stycznia 2019 roku, uległy przekształceniu w prawo własności, utworzono odpis w 100% w łącznej wysokości 467.394.010,74 zł. W 2020 roku odpis ten wyniósł 827.159.187,47 zł.

Ponadto według stanu na 31 grudnia 2021 roku, na grunty oddane w użytkowanie wieczyste a niepodlegające przekształceniu z mocy prawa, utworzony został odpis z tytułu trwałej utraty wartości w wysokości 5.343.236.943,61 zł (według stanu na 31 grudnia 2020 roku wynosił 5.505.830.140,59 zł). Wysokość odpisu została ustalona szacunkowo na podstawie wyliczenia na próbie wybranych nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste niepodlegające przekształceniu z mocy ustawy z 20 lipca 2018 roku, co stanowiło 76% wartości księgowej gruntów niepodlegających przekształceniu. Zgodnie z uchwałą Komitetu Standardów Rachunkowości z 11 lutego 2019 r. przeprowadzono test według scenariusza 1, a do wyliczeń przyjęto stopę dyskontową wynikającą z Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta (2,5%). Zrezygnowano z analizy odpisu na podstawie scenariusza 2 z uwagi na fakt, że prawdopodobieństwo przekształcenia z mocy ustawy z 29 lipca 2005 roku w Mieście Wrocław jest niskie. Wartość odpisu wyniosła 86% wartości księgowej gruntów. Stawkę wyliczonego odpisu zastosowano dla łącznej wartości gruntów niepodlegającym przekształceniu z mocy ustawy.

Wartość gruntów w ewidencji bilansowej Miasta (po uwzględnieniu dokonanych odpisów) na koniec 2021 roku wyniosła 28.965.282.957,72 zł (nota nr 2).

4.4. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

4.5. Inwestycje w jednostki podporządkowane i inne inwestycje długoterminowe

Inwestycje w jednostki zależne, w jednostki współzależne oraz w jednostki stowarzyszone są wyceniane według metody praw własności. Przez metodę praw własności rozumie się przyjętą przez Miasto, jako jednostkę dominującą lub znaczącego inwestora, metodę wyceny udziałów w aktywach netto jednostki podporządkowanej, ustalonych na dzień objęcia kontroli, współkontroli lub wywierania znaczącego wpływu. Wartość początkową udziału aktualizuje się na dzień bilansowy, na który sporządza się sprawozdanie finansowe o zmiany wartości aktywów netto jednostki podporządkowanej, jakie nastąpiły w roku obrotowym, wynikające zarówno z osiągniętego wyniku finansowego, jak i wszelkie inne zmiany, w tym wynikające z rozliczeń z Miastem, jako jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem.

Pozostałe inwestycje długoterminowe są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości. Wpłaty oraz dokonane aporty na poczet zwiększenia kapitału, które nie zostały zarejestrowane do dnia bilansowego oraz dopłaty zwrotne do kapitału Miasto klasyfikuje jako inne długoterminowe aktywa finansowe.

Ze względu na specyfikę działalności spółek podporządkowanych Miasta, które zarządzają majątkiem Miasta i które nie są tworzone, podobnie jak budowane środki trwałe (jak opisano w punkcie 4.3.1), z założeniem osiągania korzyści ekonomicznych, ale w celu realizacji określonych zadań społecznych, podnoszenia komfortu życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej Miasta oraz w związku z przepisami rozporządzenia o zasadach rachunkowości trwała utrata wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych jest rozpoznawana jedynie w przypadku decyzji o braku kontynuacji działalności jednostki podporządkowanej bądź o jej sprzedaży przez Miasto (do wartości oczekiwanej ceny sprzedaży netto). Wycena według metody praw własności pozwala odzwierciedlić wyniki spółek w wyniku Miasta, pomniejszając wartość finansowych aktywów trwałych Miasta w przypadku, gdy środki trwałe zarządzane przez te spółki nie pozwalają na odzyskanie ich wartości.

Przychody ze sprzedaży udziałów i akcji ujmuje się w przychodach finansowych, a wartość sprzedanych udziałów i akcji odnoszona jest na koszty finansowe, podobnie jak skutki likwidacji spółek.

Zwiększenie inwestycji długoterminowej w postaci aportu aktywów do jednostki podporządkowanej jest ujmowane w inwestycjach w wartości wynikającej z aktu notarialnego. Różnica pomiędzy wartością księgową netto wnoszonych aktywów, a ich wartością z aktu notarialnego jest odnoszona na fundusz Miasta.

4.6. Należności krótko- i długoterminowe

Należności są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

4.7. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące wyceniane są według wartości nominalnej.

4.8. Rozliczenia międzyokresowe

Miasto dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych i są istotne z punktu widzenia poszczególnych jednostek sporządzających sprawozdania finansowe wchodzące w skład sprawozdania

łącnego. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

4.9. Fundusz

Fundusz Miasta stanowi równowartość majątku trwałego i obrotowego Miasta i ich zmian. Wszelkie zmiany tego funduszu ujmuje się zgodnie z odrębnymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową Miasta.

Na zwiększenie funduszu Miasta wpływają m.in.:

- dodatnie wyniki finansowe roku obrotowego (zyski bilansowe) wykazane przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe w ich sprawozdaniach finansowych za rok obrotowy, będących podstawą przygotowania sprawozdania Miasta,
- zrealizowane wydatki budżetowe za rok obrotowy,
- wpływ środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji,
- wartość otrzymanych nieodpłatnie wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych i inwestycji (środków trwałych w budowie),
- zwiększenie dotychczasowej wartości brutto środków trwałych na skutek zarządzonej aktualizacji,
- ujawnienie środków trwałych,
- wartość objętych akcji i udziałów,
- wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych jednostek,
- środki niewygasające, które dotyczą roku ubiegłego, realizowane w danym roku.

Na zmniejszenie funduszu Miasta wpływają m.in.:

- ujemne wyniki finansowe roku obrotowego (straty bilansowe) wykazane przez jednostki budżetowe i zakłady budżetowe w ich sprawozdaniach finansowych za rok obrotowy, będących podstawą przygotowania łącznego sprawozdania finansowego Miasta,
- zrealizowane dochody budżetowe za rok obrotowy,
- wartość rozchodowanych środków trwałych (w tym w budowie) na skutek zużycia, przekazania nieodpłatnego, sprzedaży lub wniesionych w formie wkładu niepieniężnego,
- koszty dotyczące sprzedanych lub przekazanych nieodpłatnie inwestycji (środków trwałych w budowie),
- wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych lub połączonych jednostek,
- środki budżetowe wykorzystane na inwestycje,
- rozliczone w danym roku dotacje przekazane z budżetu.

Zestawienie zmian w funduszu jest wynikiem obrotów na kontach funduszu.

4.10. Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Mieście ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania, z wyjątkiem rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne i rentowe, jak opisano poniżej.

Miasto prowadzi program wypłat nagród jubileuszowych. Wypłaty z tytułu powyższego programu ujmowane są w koszty rachunku zysków i strat w okresie poniesienia wydatku, nie rozkładając kosztów nagród jubileuszowych na cały okres zatrudnienia pracowników w Mieście.

Miasto prowadzi program wypłat odpraw emerytalnych. Wypłaty z tytułu powyższego programu ujmowane są w koszty rachunku zysków i strat w okresie poniesienia wydatku, nie rozkładając kosztów odpraw emerytalnych na cały okres zatrudnienia pracowników w Mieście.

Miasto wpłaca dodatkowe składki na fundusz socjalny dla emerytowanych pracowników. Jest to program określonych świadczeń pracowniczych. Koszty z tytułu tych świadczeń ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie naliczenia rocznego odpisu na Zakładowy Fundusz Socjalny.

Zgodnie z §14 rozporządzenia w sprawie rachunkowości jednostki nie dokonują biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych.

4.11. Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania finansowe

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe, pożyczki i obligacje są ujmowane w wartości otrzymanych środków pieniężnych. Kredyty bankowe, pożyczki i obligacje wyceniane są na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty. Odsetki płatne są w okresach miesięcznych i rozpoznawane w kosztach finansowych w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe od zobowiązań z tytułu kredytów naliczone w danym roku obrotowym ujmowane są w pozycji wynik na operacjach niekasowych w bilansie z wykonania budżetu (nie są odnoszone do rachunku zysków i strat) zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad rachunkowości. Kredyty bankowe, pożyczki i obligacje są wykazywane w bilansie z wykonania budżetu, natomiast zobowiązania z tytułu cesji bankowych są wykazywane w bilansie łącznym Miasta.

4.12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych są ujmowane w rachunku zysków i strat i nie są aktywowane w wartości środków trwałych przez okres ich budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia, gdyż zobowiązania kredytowe są zaciągane na finansowanie deficytu budżetowego, a nie poszczególnych zadań inwestycyjnych. Ponadto biorąc pod uwagę kwotę inwestycji w poszczególnych latach w porównaniu z zaciągniętymi w tym czasie kredytami, wielkość aktywowanych odsetek nie byłaby istotna z perspektywy wielkości pozycji środków trwałych oraz wyniku finansowego oraz funduszu Miasta.

4.13. Uznawanie przychodów

Zgodnie z § 7 rozporządzenia w sprawie rachunkowości, do przychodów Miasta, jako jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę zapisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 roku (Dz. U. z 2021 roku poz. 38), do głównych przychodów Miasta zalicza się:

1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, a w szczególności:

- przychody ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej – przychody są ujmowane w kwocie rozliczeń wynikających z wpływów ze sprzedaży biletów.

2. Przychody z tytułu dochodów budżetowych, a w szczególności:

- dochody z tytułu podatków i opłat (podatki: od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn, od środków transportowych; opłaty: skarbowe, targowe, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, za gospodarowanie odpadami komunalnymi etc.) – przychody są ujmowane w kwocie naliczenia podatków i opłat za rok obrotowy,
- dochody z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie – przychody są ujmowane w kwocie naliczenia opłaty za rok obrotowy,
- dochody z tytułu sprzedaży majątku – przychody są ujmowane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności majątku zostały przekazane nabywcy; przychody obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży,
- dochody z tytułu najmu i dzierżawy – przychody są ujmowane w kwocie naliczenia czynszów za okres najmu bądź dzierżawy w roku obrotowym, (za wyjątkiem jednostek, dla których wynajem środków trwałych nie stanowi przedmiotu ich statutowej działalności; w tym przypadku dochody z tytułu najmu i dzierżawy traktowane są jako pozostałe przychody operacyjne,
- dochody z tytułu kar pieniężnych i grzywien – przychody są ujmowane w kwocie naliczonych kar pieniężnych i grzywien w roku obrotowym,
- subwencje ogólne – przychody są ujmowane w kwocie wykonanych subwencji w roku obrotowym,
- dotacje celowe, w tym dotacje na dofinansowanie budowy środków trwałych – przychody są ujmowane w kwocie wykonanych dochodów z tego tytułu w roku obrotowym,
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych – przychody są ujmowane w kwocie wykonanych dochodów z tego tytułu w roku obrotowym,
- dotacje i środki na finansowanie wydatków współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody są ujmowane w kwocie wykonanych dochodów z tego tytułu w roku obrotowym.

3. Pozostałe przychody operacyjne, a w szczególności:

- przychody z tytułu naliczonych kar umownych, odszkodowań,
- czynsze z najmu, w przypadku jednostek, dla których wynajem środków trwałych nie stanowi przedmiotu ich statutowej działalności.

4. Przychody finansowe, a w szczególności:

- przychody z tytułu odsetek – przychody są ujmowane w momencie ich naliczenia w kwocie naliczenia zgodnie z przepisami prawa, jako przychody finansowe, a w rachunku zysków i strat są one pomniejszane o odpisy aktualizujące z tytułu odsetek,
- przychody ze sprzedaży udziałów/akcji oraz z likwidacji spółek.

4.14. Współmierność przychodów i kosztów

Miasto stosuje zasadę współmierności kosztów i przychodów, z wyjątkiem poniższych przypadków, które są inaczej niż w ustawie o rachunkowości zdefiniowane w rozporządzeniu w sprawie zasad rachunkowości:

- w wyniku sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartość księgowa sprzedanych środków trwałych odnoszona jest na zmniejszenie funduszu, podczas gdy przychody z tytułu sprzedaży odnoszone są do rachunku zysków i strat,
- dotacje otrzymane na finansowanie budowy środków trwałych są ujmowane jako przychody z tytułu dochodów budżetowych i nie są rozliczane równomiernie wraz z amortyzacją środków trwałych, na które dotacja była przyznana,

- dotacje przekazane z budżetu Miasta w momencie ich rozliczenia są ujmowane jako zmniejszenie funduszu, a do momentu ich rozliczenia ujmowane są w bilansie jako rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe.

4.15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1070, z późn. zm.) stanowi, że zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzą pracodawcy prowadzący działalność w formie jednostek budżetowych i samorządowych zakładów, bez względu na liczbę zatrudnianych pracowników. Miasto tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w kwotach wynikających z ustawy. Przychodami funduszu są ponadto m.in. przychody z tytułu sprzedaży, dzierżawy i likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej, w części nieprzeznaczonej na utrzymanie lub odtworzenie majątku socjalnego. Celem Funduszu jest subwencjonowanie utrzymania majątku socjalnego Miasta i finansowanie działalności socjalnej. Saldo bilansowe Funduszu to zakumulowane przychody Funduszu pomniejszone o niepodlegające zwrotowi wydatki z Funduszu. Miasto wykazuje w bilansie oddzielnie saldo Funduszu i aktywa oraz zobowiązania Funduszu.

4.16. Niewygasające wydatki

Niezrealizowane kwoty wydatków budżetu Miasta wygasają z upływem roku budżetowego w kwocie, co do której Rada Miasta nie podjęła uchwały o zaliczeniu ich do wydatków niewygasających. Rezerwa na niewygasające wydatki w bilansie z wykonania budżetu Miasta dotyczy kwoty niewygasających wydatków zaakceptowanych uchwałą Rady Miasta. Jednocześnie kwota niewygasających wydatków jest przelewana na oddzielny rachunek bankowy. Wydatki niewygasające powinny być zrealizowane w następnym roku budżetowym, ale nie później niż 30 czerwca roku następnego. W 2021 roku rezerwa na niewygasające wydatki została utworzona w wysokości 57.414.082,00 zł i została wykazana w bilansie z wykonania budżetu.

5. Inne informacje

Sprawozdanie finansowe Miasta zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Miasto w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2021 roku. Prezydent Miasta nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Miasto w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Próg istotności został ustalony na poziomie 0,5% sumy bilansowej wykazanej w łącznym bilansie Miasta za poprzedni rok obrotowy.

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1.

- 1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku**

**amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian
dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia**

Dane dotyczące tej pozycji prezentuje **nota nr 2** „Zmiana stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych” oraz **nota nr 3** „Zmiana stanu wartości początkowej pozostałych wartości niematerialnych i prawnych oraz pozostałych środków trwałych”

1.2. Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami

Miasto nie prowadzi ewidencji środków trwałych według aktualnych wartości rynkowych.

1.3. Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych

Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane są według metody praw własności i zostały szczegółowo zaprezentowane w pkt 1.6 informacji dodatkowej oraz zaprezentowane w notach 6, 7, 8.

Odpis aktualizujący wartość gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste w wyniku dokonanej wyceny bilansowej według stanu na 31 grudnia 2021 roku uległ zmniejszeniu o 522.358.382,71 zł w stosunku do roku 2020 i narastająco na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 5.810.630.945,35 zł (nota nr 2).

Rozwiązanie odpisów aktualizujących dla należności długoterminowych dokonano w 2021 roku w wysokości 9.172.627,56 zł. Stan odpisów należności długoterminowych narastająco na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 10.903.200,03 zł (nota nr 9).

1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczyście

Dane dotyczące wartości gruntów użytkowanych wieczyście (ujętych w ewidencji bilansowej) prezentuje **nota nr 4** „Wartość gruntów użytkowanych wieczyście”.

1.5. Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

W pozycji tej Miasto prezentuje środki trwałe, używane na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu, które zgodnie z ustawą o rachunkowości nie podlegają wykazaniu w bilansie zgodnie z wartością wynikającą z zawartych umów. Środki trwałe, dla których wartość nie jest znana nie zostały ujęte w zestawieniu.

Dane prezentuje **nota nr 5** „Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu”.

1.6. Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Dane prezentuje:

- a) **nota nr 6** „Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych”,
- b) **nota nr 7** „Długoterminowe aktywa finansowe”,

c) **nota nr 8** „Wykaz podmiotów, w których Miasto Wrocław posiada co najmniej 5 % udziałów w kapitale”.

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)

W tej pozycji zostały wykazane odpisy aktualizujące ujęte w bilansie Miasta oraz dodatkowo odpisy ujęte w bilansie z wykonania budżetu (odpis aktualizujący należności finansowe z tytułu udzielonych pożyczek).

Dane prezentuje **nota nr 9** „Informacja o odpisach aktualizujących wartość należności”.

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

Dane prezentuje **nota nr 10** „Informacja o stanie rezerw”.

1.9. Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:

a) powyżej 1 roku do 3 lat,

b) powyżej 3 do 5 lat,

c) powyżej 5 lat.

Na 31 grudnia 2021 roku Miasto Wrocław posiadało kredyty, pożyczki i obligacje na łączną kwotę 3.142.404.447,20 zł, które są prezentowane w bilansie z wykonania budżetu.

Na 31 grudnia 2020 roku Miasto Wrocław posiadało kredyty, pożyczki i obligacje na łączną kwotę, 2.922.740.912,66 zł, które są prezentowane w bilansie z wykonania budżetu.

Dane dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i innych zobowiązań finansowych prezentuje:

a) **nota nr 11** „Kredyty bankowe, pożyczki i obligacje”,

b) **nota nr 12** „Pozostały okres spłaty zobowiązań długoterminowych”.

1.10. Kwota zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego

Z uwagi na przekroczenie progów określonych w art. 3 ust. 6 ustawy o rachunkowości powyższe nie dotyczy Miasta Wrocławia.

1.11. Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

Dane prezentuje **nota nr 13** „Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń”.

1.12. Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń

Dane prezentuje **nota nr 14** „Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych niewykazanych w bilansie ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń”.

1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie

Dane prezentuje:

- a) **nota nr 15** „Istotne czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe”,
- b) **nota nr 16** „Rozliczenia międzyokresowe ujęte w bilansie z wykonania budżetu”.

1.14. Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Dane prezentuje **nota nr 17** „Kwota otrzymanych gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie”.

Ponadto nie otrzymano gwarancji i poręczeń zabezpieczających zobowiązania Urzędu.

1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

Dane prezentuje **nota nr 18** „Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze”.

1.16. Inne informacje

Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, to jest do 25 kwietnia 2022 roku nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Po dniu bilansowym, do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2021, to jest do 25 kwietnia 2022 roku, nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

Porównywalność danych finansowych za rok poprzedzający ze sprawozdaniem finansowym za bieżący rok obrotowy

Sprawozdania finansowe za bieżący i poprzedni rok obrotowy sporządzono stosując identyczne zarówno zasady rachunkowości, jak i zasady prezentacji danych.

Informacje o dokonanych wyłączeniach wzajemnych rozliczeń pomiędzy jednostkami organizacyjnymi prezentuje **nota nr 19** „Wyłączenia wzajemnych rozliczeń między jednostkami organizacyjnymi”.

Uzgodnienie wartości funduszu na koniec 2020 roku (BZ) z funduszem na początek 2021 roku (BO) w związku z likwidacją w ciągu 2021 roku 1 jednostki

budżetowej prezentuje **nota nr 20** „Uzgodnienia funduszu na koniec 2020 roku (BZ) z funduszem na początek 2021 roku (BO)”.

2.

2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

Nie dokonywano odpisów aktualizujących wartość zapasów.

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

W Mieście nie wystąpiły koszty wytworzenia środków trwałych w budowie. Inwestycje realizowane są siłami obcymi, a w myśl KSR nr 11 „Środki trwałe” w takim przypadku wartość początkową środków trwałych stanowi cena nabycia.

2.3. Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Nie wystąpiły

2.4. Informacja o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

Nie dotyczy

2.5. Inne informacje

Dane prezentuje:

- a) **nota nr 21** – „Struktura przychodów z podstawowej działalności operacyjnej”,
- b) **nota nr 22** – „Inne informacje dotyczące wybranych przychodów i kosztów wykazywanych w rachunku zysku i strat”,
- c) **nota nr 23** – „Ryzyko podatkowe”.

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Dane prezentuje:

- a) **nota nr 24** – „Inne informacje – umowy wsparcia”.
- b) **nota nr 25** – „Wykaz not”.